

Περιεχόμενα

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	<u>ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 02/12/2020 σελ.1</u>
2. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΟΙ ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ	<u>ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 02/12/2020 σελ.1,4</u>
3. ΠΡΩΤΟΠΟΡΕΙ Η ΚΥΠΡΟΣ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΩΝ	<u>ΧΑΡΑΥΓΗ 02/12/2020 σελ.14</u>
4. ΑΤΖΕΝΤΑ	<u>ΠΟΛΙΤΗΣ 02/12/2020 σελ.30</u>

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Τετάρτη 2 Δεκεμβρίου 2020 • Έτος 79 • Αρ. φύλλου 312

Εβδομαδιαίο Οικονομική και Πολιτική Εφημερίδα

www.kathimerini.com.cy/financial Τμήρ. €2,00

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
Κίνδυνος για δεύτερο κύμα πτωχεύσεων

Έντονη αναστολή επικρατεί στους κόλπους της ΕΚΤ πως το δεύτερο κύμα της πανδημίας και η επανορθωτή των περιοριστικών μέτρων ενδέχεται να προκαλέσουν και δεύτερο κύμα πτωχεύσεων επιχειρήσεων. Η εκτίμηση προκύπτει από τα πρακτικά της τελευταίας συνεδρίασης της Τριμερούς που αναγράφονται για μάλλον δυστοική εικόνα της Ευρωζώνης. Σελ. 10

ΕΛΛΑΔΑ
Μάχιμη ξανά η αμυντική βιομηχανία

Το κομμάτι του ποζί του νέου τοπίου της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας μπαίνουν στη θέση τους. Η κυβέρνηση σπεύδει να αναδιοργανώσει επιχειρήσεις δημόσιου αλλά και ιδιωτικού χαρακτήρα που παρέχονται επί μακρόν ηθρησκιαστικά, προκειμένου να αποκτήσει τις υποδομές που χρειάζονται για να υποστηρίξουν το νέο μεγάλο εξοπλιστικό πρόγραμμα. Σελ. 16

ΠΟΥΡΟΚΡΟΠΗ
Πρόσνο για ενίσχυση του ESM

Συμφωνία για την τροποποιημένη συνθήκη του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης (ESM) επετεύχθη την Δευτέρα στη συνεδρίαση του Ευρωκοινοβουλίου. Η νέα συνθήκη ενισχύει τον ρόλο του ESM στην οικονομία, στη διαπραγμάτευση και στην παρακολούθηση προγραμμάτων χρηματοοικονομικής βοήθειας προς κράτη μέλη. Σελ. 9

ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΜΕΛΕΤΩΝ
Χρηματοοικονομικά αναλφάβητοι οι Κύπριοι

Τα ευρήματα δύο πρόσφατων επισημοποιημένων μελετών του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΙΚ) καταδεικνύουν ότι ο χρηματοοικονομικός αναλφάβητος (financial illiteracy) παραμένει και κυριότερο ως πρόβλημα στην Κύπρο. Προς βελτίωση της εθνικής στρατηγικής για χρηματοοικονομική αλφειότητα. Κρίσιμ, ιδιαιτερωτά τομέες, θέματα και ακαδημαϊκός χώρος αναδεικνύουν στο κείμενο δράση. Σελ. 4

Τα θλιμμένα παιδιά της τηλεκαπταίωσης

Η **τηλεκαπταίωση** δημιουργεί σοβαρά ψυχολογικά προβλήματα στα παιδιά, όπως αγχώδη και θλίψη, καθώς οι μαθητές μένουν μόνοι μπροστά στις οθόνες για ώρες. Αυτό επισημαίνει σε άρθρο της η Washington Post, η οποία αναφέρει ακόμα και σε αυξημένες παρενέργειες, όπως οβησμός για να ξεφύγει, πόνος στην μέση και τοσοδίο στα μάτια. Σελ. 23

Κέντρο εμπορίας ρύθμιση θέλει να γίνει το City

Καθώς το City του Λονδίνου υφίσταται πως δεν μπορεί πλέον να παραμερεί διεθνές χρηματοοικονομικό κέντρο, επιχειρεί να μετατρέψει σε διεθνές κέντρο εμπορίας ρύθμιση, δικαστηριακή ρύθμιση και διεθνούς παραγωγής αυτού του είδους. Σίχρονια με σχετικό ρεπορτάζ του Bloomberg, η Βρετανία θεωρεί πως είναι η ιδανική στιγμή για να προωθήσει αυτή τη χρηματοοικονομική καινοτομία, που μπορεί να ωώσει τον κόσμο. Σελ. 11

Μειωμένος κατά 35% ο τζίρος στα mall την Black Friday

Ούτε οι πωλήσεις, ούτε η επισκεψιμότητα του Black Friday τριμήνου έπαισε το ποσοστό του Black Friday τριμήνου του 2019. Η επικρατούσα στο δύο mall της Λευκωσίας ήταν μεμεινέν κατά 30-35% σε σύγκριση με πέρσι. Οι περιορισμοί παντός τύπου έχουν επηρεάσει και την ψυχολογία του καταναλωτή, αλλά υπάρχουν και οι παραδοχές. Το κρισιμότερο ρεπορτάζ κλήθηκε, κομμένου ελέγχους της χρονιάς δεσμευμένης της κατάστασης χαρακτηρίζεται αναγκαστικά. Το δεύτερο και σημαντικότερο ρεπορτάζ θα δοθεί το δεύτερο δεκαπενθήμερο του μήνα με τις χριστουγεννιάτικες αγορές. Σελ. 3

Απογειώθηκαν πάλι οι τιμές αεροπορικών εισιτηρίων

Αύξηση έως και 200 ευρώ

Τουριστική η εισιτήρια και μειώση των τιμών για Ελλάδα και άλλους προορισμούς αφήνει πίσω της η δεύτερη έξοδος της πανδημίας. Με βάση το σύστημα αγοράς αεροπορικών εισιτηρίων, οι τιμές παρουσιάζουν μια άνοδο από τις αρχές του προηγούμενου μήνα, που σε συνάρτηση με το χρόνο αγοράς ξεπερνούν τα 200 ευρώ σε τιμές για την Αθήνα. Σελ. 5

Οι καταναλωτές άφησαν τα καταστήματα και πήγαν στην οθόνη

Ένα από τα πολλά πράγματα που άλλαξε η πανδημία στη ζωή μας, είναι ο τρόπος που ψωνίζουμε. Το διαδικτυακό και οι υπηρεσίες με τακτικές οδηγίες αναγκατικά τους καταναλωτές στο ηλεκτρονικό εμπόριο. Το αποτέλεσμα είναι ο κλάδος των ηλεκτρονικών παραγωγών, που εμπορεύεται ανελλιπή και πριν από την πανδημία, να εκτοξευθεί. Πλέον τα φωνά μόνιμα ντεντίν ηρθαν για να μείνουν. Εξάλλου, εξίσου δέκα καταναλωτές διδάσκονται να διακινούνται να ψωνίζουν διαδικτυακά και μετά την περίοδο του κορωνοϊού. Οι επιχειρήσεις, μικρές και μεγάλες, προσπαθούν στις αποπτώσεις του επενδύοντας σε ηλεκτρονικά καταστήματα, ακόμα κι αν είναι δύσκολο οικονομικά, σποδτικώς χώρους. Σε αυτό το διογκούμενο κύμα προσοχών να ανεβούν και πολλές startups, παρέχοντας νέες υπηρεσίες σε διατήρηση προϊόντων. Σελ. 18

Οι προβλέψεις ανάχωμα ενόψει του επικείμενου κύματος ΜΕΔ

Τα σχέδια και οι στρατηγικές των μεγάλων τραπεζών για να μην μείνουν εκτεθειμένες

Ενώπιον νέου κύματος με εξυμνητούμενες δυνάμεις αναμένεται να βρεθούν οι τράπεζες, εξαιτίας της μεγάλης διάρκειας της πανδημίας. Η λήξη μαρκετίνγκ, η μη επεταίες οικονομική στήριξη του κράτους και τα κλεισίματα των επιχειρήσεων δυναμίζουν το περιβάλλον. Ενώ κατά τα προηγούμενα οικονομικά αποτελέσματα τους δεν μπόρεσαν να αντισταθούν στην κίνηση, πλέον οι δύο μεγάλες τράπεζες της Κύπρου διαδίδουν τις προσαρμογές καταλλήλως. Τράπεζες Κύπρου και Ελληνική μάλλον – και ορθότερα – για προσαρμογές με μέτρα τα οποία είναι διαθέσιμα για απορρόφηση

πρόσφατων μελλοντικών ζημιών που ενδέχεται να προκύψουν από την κρίση, ενώ κάνουν ιδιαίτερη αναφορά στα δάνεια τα οποία έχουν αναβεί οι δανειολήπτες τους για να μπει σε μαρκετίνγκ δόσεων. Ποσες προβλέψεις έχουν πάρει όμως οι δύο τράπεζες ώστε να «βραχυπρόσποιν» όσο περισσότερο γίνεται για το νέο κύμα ΜΕΔ; Βασεί των υπολογισμών της «Κ» που προκύπτει από τα οικονομικά αποτελέσματα της κάθε τράπεζας, έχουν λάβει σε ενέτα μίνις συνολικά 201,7 εκατομμύρια ευρώ προβλέψουν, διαβάβει κερών που «κρύβουν» στα τρία προηγούμενα τρίμηνα. Σελ. 3

Τα μέτρα ξεσηκώνουν νέα θύελλα διαμαρτυριών

Αμφισβήτηση από τους πολίτες

Μεγάλες αμφισβήσεις από τους πολίτες τυγχάνουν τα νέα μέτρα που έχει λάβει η κυβέρνηση για αντιμετώπιση της πανδημίας. Επιχειρείται ότι δεν έγινε ο κατάλληλος σχεδιασμός για τους οικιακούς ευγενείς, ότι τα μέτρα σκοπώντων την επίσωση και αντιπαραβέβαια ακόμα και μεταξύ επιδημιολόγων. Σελ. 4

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Το δίλημμα των Χριστουγέννων

Καθώς πλησιάζουμε την περίοδο των Χριστουγέννων, οι κυβερνήσεις στην Ευρώπη καλούνται να λάβουν αποφασιστικά μέτρα που θα βρισκονται σε ισχύ την περίοδο της μεγάλης γιορτής. Μέτρα που θα καθορίσουν σε μεγάλο βαθμό τον τρόπο που οι Ευρωπαίοι θα περάσουν την περίοδο των διακοπών που σηματοδοτούν και το τέλος τους ετών, ενός έτους προκλήσεων. Η απόφαση, λοιπόν, περιτράχεται γύρω από περισσότερες ή λιγότερες χαλαρώσεις την κρίσιμη περίοδο, μεταξύ Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς, όπου παραδοσιακά φίλοι και συγγενείς βρίσκονται την ευκαιρία να συναντηθούν. Στην περίπτωση που θα χαλαρώσουν τα μέτρα και θα επιτραπουν οι μεγαλύτερες από ότι σήμερα συγκεντρώσεις, ένα ορατός ο κίνδυνος να ξεσπάσει η κατάσταση και το νέος έτος να μην υποδεχτεί με καλύτερο μέτρο και περισσότερο οικονομική ανέχεια. Οι αποφασίσεις των επόμενων ημερών θα είναι δύσκολες αφού ξεκαθάρισε μπαίνει το κρισιμότερο κατά πόσο ένα μικρό χαρμόσυνο ελευθερίας την περίοδο των γιορτών μπορεί να αντιμετωπισθεί ένα πολύ μεγαλύτερο δίστημα lockdown στην Ευρώπη. Από την άλλη, η περίοδος των Χριστουγέννων αποτελεί για τους περισσότερους εμπορεύσιμους περίοδο υψηλής κερδοφορίας, στην οποία βεβαίως πενήντα χρόνια και εκατοκάρω φέτος για να «εφεύρουν» για όλα τα χρόνια, στο βαθμό που γίνεται και είναι εφικτό. Στη σύγκριση που δειλό-δειλό αναπτύσσεται αυτήν την περίοδο δεν θα πρέπει να διαφεύγει της προσοχής μας το παράδειγμα της προηγούμενου καλοκαιριού, όπου η χαλάρωση των μέτρων οδήγησε στο δεύτερο κύμα της πανδημίας, το οποίο μέχρι στιγμής αποδείχθηκε ιδιαίτερα σκληρό αναφορικά με τις απώλειες σε ανθρώπινες ζωές, οθγιάντας σε ένα δεύτερο πιο χαλαρό όμως lockdown. Μέχρι στιγμής και με βάση τα υγειονομικά δεδομένα, οι αποφασίσεις των περισσότερων κυβερνήσεων κινούνται προς την κατεύθυνση χαλάρωσης των μέτρων, ενόψει Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς, για διάστημα πέντε-δέκα ή ακόμα και ένν επηβλόντων μέτρα θα αγνοηθούν σε μια περίοδο που έχει κατακλύσει την Ευρώπη η λεγόμενη «κρίση του κορωνοϊού» (corona fatigue). Όταν αφορά στο χειρισμό της κατάστασης, ιδιαίτερο ενδιαφέρον αποκτά η προσέγγιση της Γερμανίας, η οποία αποφασίσει να επεκταθεί και να λάβει ακόμα πιο αυστηρά μέτρα-και κανονικά θα άρκεσαν στον τέλος προηγούμενου μήνα- έτσι ώστε να δοθεί μεγαλύτερη άνεση την περίοδο από 23 Δεκεμβρίου μέχρι και την Πρωτοχρονιά. Απώδειξη της ηλιθυσίας συνεπίδοποιησης των Γερμανών στον τρόπο που επιλέγουν να χαρακτηρίσουν την κατάσταση αποτελεί και η πρόσφατη δήλωση της Άνγκελα Μέρκελ ότι το 2021 θα μας υποδεχτεί με νέες μέτρα για αντιμετώπιση της πανδημίας. Η Κύπρος επηρεάζει νέα μέτρα που ισχύουν από τη Δευτέρα, 30 Νοεμβρίου και θα παραμείνουν σε ισχύ μέχρι της 14 Δεκεμβρίου. Το νέο μέτρα σταλεί στον να αποσυρματιστούν την

Προειδοποίηση: Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας.
Προειδοποίηση: Υπάρχουν χρεώσεις αν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας.
Προειδοποίηση: Το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος της χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακίνηση του βασικού επιτοκίου.

Στηρίζουμε την αγορά
και ανέγερση πρώτης κατοικίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Συμμετέχουμε στο Σχέδιο Επιδότησης Επιτοκίων για νέα στεγαστικά δάνεια

Επιδότηση μέρους του επιτοκίου για 4 χρόνια από την Κυβέρνηση

Αποταθείτε σε οποιοδήποτε κατάστημα ή στον λειτουργό πελατειαίας σας. Περισσότερες πληροφορίες και στο www.hellenicbank.com/stegastika

2. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΟΙ ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ

Μέσο: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 02/12/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 02/12/2020

Σελίδα: 1

ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΜΕΛΕΤΩΝ

Χρηματοοικονομικά αναλφάβητοι οι Κύπριοι

Τα ευρήματα δύο πρόσφατων επιστημονικών μελετών του **Τεχνολογικού Πανεπιστημίου** Κύπρου (**ΤΕΠΑΚ**) καταδεικνύουν ότι ο χρηματοοικονομικός αναλφαβητισμός (financial illiteracy) παραμένει και υφίσταται ως πρόβλημα στην Κύπρο. Προς θέσπιση μιας εθνικής στρατηγικής για χρηματοοικονομικό αλφαβητισμό. Κράτος, ιδιωτικός τομέας, θεσμοί και ακαδημαϊκός χώρος σχεδιάζουν στοχευμένη δράση. **Σελ. 4**

Προς θέσπιση μιας εθνικής στρατηγικής για χρηματοοικονομικό αλφαριθμητισμό

Κράτος, ιδιωτικός τομέας, θεσμοί και ακαδημαϊκός χώρος σχεδιάζουν στοχευμένη δράση

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Για να αντιμετωπισθεί το φαινόμενο του χρηματοοικονομικού αναλφαριθμητισμού, πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα για τη χρηματοοικονομική επιμόρφωση των μαθητών στο λύκειο και των φοιτητών στο πανεπιστήμιο, μέσα από ένα μάθημα που να τους εφοδιάζει με χρηματοοικονομικές δεξιότητες. Το 2017 ο γράφων παρεβρέθηκε σε σεμινάριο της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και έγραψε αποτελέσματα έρευνας του **ΤΕΠΑΚ** των Ανδρέου & Φίλιπ που το 23,7% των φοιτητών που απούδαξαν σε κλάδους που σχετίζονται με οικονομικές σπουδές, δεν γνώριζαν εάν η οικονομικά τους έλασε χρήματα που διατηρούσε σε καταθέσεις κατά την πρόσφατη τραπεζική κρίση. Μόνο το 17% ήξερε αν έχασε η οικογένειά τους χρήματα από το κούρεμα, το 57,2% είχε αναφέρει πως δεν έχασαν και το 2,2% δεν ήθελε να απαντήσει στο συγκεκριμένο ερώτημα. Στο ερωτηματολόγιο που είχαν κληθεί να απαντήσουν 880 φοιτητές από 5 πανεπιστήμια της Κύπρου, ιδιωτικά και δημόσια, μόνο το 12,5% απάντησε σωστά σε ερωτήσεις που εμπειρίαν τους όρους επιτόκιο, ανατοκισμός, πληθωρισμός, επενδυτικό κίνδυνο, αποταμίευση, συντάξιοδότηση και άλλα. Το 30,4% είχε απαντήσει πως δεν γνώριζε να απαντήσει σε ερωτήσεις τέτοιου τύπου, το 4,6% είχε αρνηθεί να απαντήσει και ένα 52,5% είχε απαντήσει λανθασμένα. Τα ποσοστά για άλλες ερωτήσεις που τους δόθηκαν είναι αντίστοιχα απογοητευτικά και δεν υπάρχει ιδιαίτερη σημασία να αποτυπωθούν. Βρισκόμαστε στο 2020, εν

μέσω μίας δεύτερης μεγαλύτερης και παγκοσμίου κλίμακας κρίσης, και τα ευρήματα δύο πρόσφατων επιστημονικών μελετών του **Τεχνολογικού Πανεπιστημίου** Κύπρου (**ΤΕΠΑΚ**) καταδεικνύουν ότι ο χρηματοοικονομικός αναλφαριθμητισμός (financial illiteracy) παραμένει και υφίσταται ως πρόβλημα στην Κύπρο. Η έρευνα (paper)

Πόσο διαφορετικός θα ήταν ο κόσμος και η παγκόσμια οικονομική ιστορία, εάν η πλειοψηφία των πολιτών, ήξεραν τι είναι το επιτόκιο, διάβάζαν τα μικρά γράμματα στα συμβόλαια, αναφέρεται η κ. Ορφανίδου.

που δημοσιεύει ο Δρ. Παναγιώτης Ανδρέου, Αναπληρωτής Καθηγητής Χρηματοοικονομικών στο Τμήμα Εμπορίου, Χρηματοοικονομικών και Ναυτιλίας στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου παρουσιάζει πως το πρόβλημα εντοπίζεται πιο έντονο στους νέους οι οποίοι φαίνεται ότι εισέρχονται στο **πανεπιστήμιο** (ή/και μετέπειτα στην αγορά εργασίας) χωρίς να έχουν προηγουμένως λάβει επαρκή χρηματοοικονομική μόρφωση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Έρευνα του 2019, των Ανδρέου & Anyfantaki (2019) πραγματοποιήθηκε σε 600 άτομα ηλικίας 25 και 65

ετών σε Παγκύπρια κλίση. Σημαντικό στοιχείο το οποίο προκύπτει από τη συγκεκριμένη έρευνα είναι το γεγονός ότι λιγότερο από το 6% των ερωτηθέντων ήταν σε θέση να απαντήσει σωστά σε όλες τις ερωτήσεις και ότι μόνο το 37% μπορεί να θεωρηθεί ως χρηματοοικονομικά εγγράμματα άτομα. Εκτενέστερη ανάλυση των στοιχείων βάσει του Paper του κ. Ανδρέου αναδεικνύει επίσης ότι το πρόβλημα είναι εντονότερο στις γυναίκες, καταγράφοντας ένα χάσμα περίπου της τάξης του 10% ανάμεσα στα δύο φύλα. Συμφωνά με τα αποτελέσματα της μελέτης, το 34% δηλώνουν ότι χρησιμοποιούν το i-banking σπάνια (ή ποτέ). Ανάμεσα σε όσους δηλώνουν ότι είτε δεν έχουν λογαριασμό i-banking είτε τον χρησιμοποιούν πολύ σπάνια, μόνο το 25% είναι χρηματοοικονομικά εγγράμματοι. Δηλαδή, το 75% αυτών είναι χρηματοοικονομικά αναλφάβητα άτομα.

Ωστόσο, ανάμεσα σε όσους δηλώνουν ότι χρησιμοποιούν το i-banking σχεδόν καθημερινά, το χάσμα περιορίζεται σημαντικά εφόσον μόνο το 56% είναι χρηματοοικονομικά αναλφάβητοι χρήστες. Συμπερασματικά, μέσα από οικονομική ανάλυση, διαφαίνεται ότι ο χρηματοοικονομικός αλφαριθμητισμός αυξάνει κατά 64% τις πιθανότητες τα άτομα να χρησιμοποιούν το i-banking σε συχνή βάση, ό-πως προκύπτει από τα στοιχεία της έρευνας.

Μαθήματα στα σχολεία

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του κ. Ανδρέου στο paper, το πρόβλημα του

χρηματοοικονομικού αναλφαριθμητισμού, δεν είναι μια προβληματική κατάσταση που προέκυψε κατά το χρονικό διάστημα των σπουδών αυτών των ατόμων στο πανεπιστήμιο, αλλά όπως φαίνεται αναπαύσους επιμόρφωσης και ελλιπούς εκπαίδευσης κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στη μέση εκπαίδευση. Συγκεκριμένα, η μελέτη δεικνύει ότι σε ποσοστό που ανήκει το 60%, οι φοιτητές δηλώνουν ότι οι μαθητές θα πρέπει να διδάσκονται στα σχολεία χρηματοοικονομικά θέματα, όπως είναι για παράδειγμα οι συνολικές με τις τράπεζες και οι επενδύσεις στο χρηματοπιστό. Κατά συνέπεια, οι Κύπριοι φοιτητές όχι μόνο κατανοούν την έλλειψη μορφωσης σχετικά με χρηματοοικονομικά θέματα, αλλά επίσης θεωρούν ότι η χρηματοοικονομική εκπαίδευση στα σχολεία είναι σημαντική και απαραίτητη.

Αντιμετώπιση ως πολιτεία

Η βουλευτής του ΔΗΣΥ, Σάββα Ορφανίδου, αντιλαμβάνομενη το πρόβλημα τονίζει πως πρέπει να θεσπιστεί Εθνική Στρατηγική για την αντιμετώπιση του χρηματοοικονομικού αναλφαριθμητισμού στην Κύπρο. Μιλώντας στην «Κ» αναφορικά με την εισήγηση της για σύσταση μιας Επιτροπής που θα ελεάσει το θέμα, αποτελούμενη από τα αρμόδια Υπουργεία Παιδείας και Οικονομικών, Θεσμούς όπως η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, Σύστημα Τραπεζών Κύπρου και η Ακαδημαϊκή Κοινότητα, με το συντονιστικό ρόλο να αναλαμβάνει, λόγω αρμοδιότητας, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, τόνισε πως «ήταν πρόταση που είχε επανωληφθεί το 2017,

Βρισκόμαστε στο 2020, εν μέσω μίας δεύτερης μεγαλύτερης και παγκοσμίου κλίμακας κρίσης, και τα ευρήματα δύο πρόσφατων επιστημονικών μελετών του **Τεχνολογικού Πανεπιστημίου** Κύπρου (**ΤΕΠΑΚ**) καταδεικνύουν ότι ο χρηματοοικονομικός αναλφαριθμητισμός (financial illiteracy) παραμένει και υφίσταται ως πρόβλημα στην Κύπρο.

ωστόσο αυτή τη φορά πρέπει να γίνει συντονισμένα». Η κ. Ορφανίδου σημείωσε ότι όπως και το 2013 και σε αυτή την κρίση υπάρχει κόσμος που δεν αντιλαμβάνεται βασικές δεξιότητες που πρέπει να έχει για να διαχειριστεί το ιδιωτικό του χρέος. «Για να αντιμετωπίσουμε στην ρίζα του τον χρηματοοικονομικό αναλφαριθμητισμό πρέπει να γίνει προτεραιότητα από το σχολείο, δεν γίνεται πλέον να μην υπάρχει κατάλληλη μόρφωση σε χρηματοοικονομικά θέματα στους Κυπρίους. Πρέπει να εισαχθεί ένα μάθημα χρηματοοικονομικής παιδείας στο γυμνάσιο για να είναι ικανός να διαβάσει τα μικρά γράμματα όταν πάει να συνάψει ένα δάνειο», συμπλήρωσε η βου-

λευτής του ΔΗΣΥ. Υπάρχουν τρεις πλώνες αντιμετώπισης αυτού του προβλήματος, κατά τη γνώμη της κ. Ορφανίδου. Πρώτον, να εισαχθεί σχετικό μάθημα στα σχολεία. Δεύτερον, να βοηθηθούν συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού με συγκεκριμένες δεξιότητες. Και τρίτον, να δοθεί έμφαση – λόγος και στον ψηφιακό χρηματοοικονομικό αναλφαριθμητισμό. «Σημαντικό είναι να λάβουμε υπόψη τόσο διαφορετικούς θα ήταν ο κόσμος και η παγκόσμια οικονομική ιστορία, εάν η πλειοψηφία των πολιτών, ήξεραν τι είναι το επιτόκιο, διάβάζαν τα μικρά γράμματα στα συμβόλαια, ήξεραν να διαχειρίζονται το ιδιωτικό τους χρέος, κατέληξε.

3. ΠΡΩΤΟΠΟΡΕΙ Η ΚΥΠΡΟΣ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΩΝ

Μέσο: ΧΑΡΑΥΓΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 02/12/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 02/12/2020

Σελίδα: 14

Πρωτοπορεί η Κύπρος στη χρήση φυτοφαρμάκων

Έντονο ήταν το ενδιαφέρον που επιδείχθηκε από φορείς και άτομα, για τη διαδικτυακή Ημερίδα που διοργάνωσε το **ΤΕΠΑΚ** με θέμα τα υπολείμματα γεωργικών φαρμάκων στα τρόφιμα και η ανάγκη για εναλλακτικά σκευάσματα.

Στο επίκεντρο των επισημάνσεων που έγιναν ήταν η ύπαρξη υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών ουσιών σε γεωργικά προϊόντα της Κύπρου, η οποία, όπως υποδείχθηκε, είναι ιδιαίτερα υψηλή σε σχέση με άλλα κράτη-μέλη της ΕΕ. Η Κύπρος, όπως αναφέρθηκε, κατατάσσεται σχεδόν ετήσια στην πρώτη τριάδα των χωρών της ΕΕ σε ό,τι αφορά τη συχνότητα των υπερβάσεων των μέγιστων επιτρεπτών ορίων υπολειμμάτων στα τρόφιμα.

Τα αποτελέσματα των δειγματοληψιών του Κρατικού Χημείου για την παρουσία υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων στα τρόφιμα παρουσίασε η Λειτουργός Δρ Δέσπω Λουκά Χριστοδούλου, ενώ ο αναπληρωτής Καθηγητής Περιβαλλοντικής Υγείας στο **Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο** Κύπρου, Κωνσταντίνος Μακρής, αναφέρθηκε στα αποτελέσματα έρευνας μέσα από τα οποία καταδεικνύεται ότι παιδιά που τρέφονται με βιολογικά προϊόντα έχουν χαμηλότερη έκθεση σε γεωργικά φάρμακα σε σύγκριση με παιδιά που τρέφονται με προϊόντα συμβατικής γεωργίας.

Αναλύοντας τη νέα Στρατηγική της ΕΕ «Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο», η Λειτουργός στο Τμήμα Γεωργίας, Μαργαρίτα Χατζησιλλή, αναφέρθηκε με έμφαση στο στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μείωση της χρήσης γεωργικών φαρμάκων κατά 50% μέχρι το 2030. Σε δική της παρέμβαση η Δρ Αιμιλία Μαρκέλλου, ερευνήτρια στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο στην Ελλάδα, παρουσίασε τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα χαμηλού κινδύνου, τα οποία μπορούν να υποκαταστήσουν τη χρήση κάποιων συνθετικών γεωργικών φαρμάκων, ενώ ο Απόστολος Πέκας, ερευνητής στην εταιρεία βιολογικής καταπολέμησης BioBest στο Βέλγιο, μίλησε για τη δυνατότητα χρήσης ωφέλιμων εντόμων και άλλων οργανισμών για την αντιμετώπιση των φυτοφάγων ειδών που προκαλούν ζημιές. Τέλος, ο Επίκουρος Καθηγητής Γεωπονικών Επιστημών, Βιοτεχνολογίας και Επιστήμης Τροφίμων, Μενέλαος Σταυρινίδης, μίλησε για την έρευνα που βρίσκεται σε εξέλιξη στο **ΤΕΠΑΚ** με αντικείμενο την ανάπτυξη σκευασμάτων για αντιμετώπιση εχθρών και προαγωγή της υγείας των φυτών.

Η Ημερίδα διοργανώθηκε στο πλαίσιο του έργου «PlantSafe: Φυτικά αιθέρια έλαια: Χρήση ως φυτοπροστατευτικά προϊόντα χαμηλού κινδύνου, ως ρυθμιστές ανάπτυξης φυτών και ως απολυμαντικά για μετασυλλεκτική προστασία», το οποίο χρηματοδοτείται από το Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας.

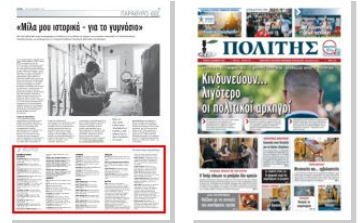
Χρήστος Χαράλαμπος

4. ΑΤΖΕΝΤΑ

Μέσο: ΠΟΛΙΤΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 02/12/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 02/12/2020

Σελίδα: 30

Το πολιτιστικό ημερολόγιο

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

K-Cineplex Prime 1: (77778383): THE SECRET GARDEN (ΕΛΛ.) 17:30 ΚΑΙ Σ/Κ 15:00, 17:30

K-Cineplex Prime 2: CATS & DOGS 3: PAWS UNITE (ΑΓΓ.) 17:45 ΚΑΙ Σ/Κ 15:15, 17:45

K-Cineplex Prime 3: ΕΚΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

K-Cineplex Prime 4: CATS & DOGS 3: PAWS UNITE (ΕΛΛ.) 17:45 ΚΑΙ Σ/Κ 15:15, 17:45

K-Cineplex Prime 5: HONEST THIEF 17:15 / SCOOB! (ΕΛΛ.) Σ/Κ 15:15

K-Cineplex Prime 6: THE SECRET GARDEN (ΑΓΓ.) 17:30 ΚΑΙ Σ/Κ 15:00, 17:30

K-Cineplex The Mall 1: (77778383): THE SECRET GARDEN (ΑΓΓ.) 17:30 / THE SECRET GARDEN (ΕΛΛ.) Σ/Κ 11:30, 15:00

K-Cineplex The Mall 2: CATS & DOGS 3: PAWS UNITE (ΕΛΛ.) 17:45 ΚΑΙ Σ/Κ 11:15, 13:15, 15:15, 17:45

K-Cineplex The Mall 3: HONEST THIEF 17:15 / SCOOB! (ΕΛΛ.) Σ/Κ 11:15, 13:15, 15:15, 17:45

K-Cineplex The Mall 4: ΕΚΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

K-Cineplex The Mall 5: CATS & DOGS 3: PAWS UNITE (ΑΓΓ.) 17:45 ΚΑΙ Σ/Κ 11:15, 13:15, 15:15, 17:45

NICOSIA MALL PREMIER CINEMAS 1: CATS

& DOGS 3: PAWS UNITE (ΕΛΛ.) 17:15, 19:00

NICOSIA MALL PREMIER CINEMAS 2: THE SECRET GARDEN (ΕΛΛ.) 16:40, 18:40

NICOSIA MALL PREMIER CINEMAS 3: THE SECRET GARDEN (ΑΓΓ.) 16:40, 18:40

NICOSIA MALL PREMIER CINEMAS 4: CATS & DOGS 3: PAWS UNITE (ΑΓΓ.) 17:15, 19:00

NICOSIA MALL PREMIER CINEMAS 5: SCOOB! (ΑΓΓ.) 16:50 / COME PLAY 18:40

NICOSIA MALL PREMIER CINEMAS 6: THE WAR WITH GRANDPA 16:40 / BLOODSHOT 18:30

ΛΕΜΕΣΟΣ

RI0 1: (25871410): CATS & DOGS 3 (ΕΛΛ.) 18:45

RI0 2: THE SECRET GARDEN (ΕΛΛ.) 18:40

RI0 3: BLOODSHOT 18:40

RI0 4: CATS & DOGS 3 (ΕΛΛ.) 18:45

RI0 5: THE SECRET GARDEN (ΑΓΓ.) 18:40

RI0 6: ΕΚΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

K-Cineplex 1: (77778383): THE SECRET GARDEN (ΕΛΛ.) 17:30

K-Cineplex 2: CATS & DOGS 3: PAWS UNITE (ΑΓΓ.) 17:45 ΚΑΙ Σ/Κ 15:15, 17:45

K-Cineplex 3: CATS & DOGS 3: PAWS UNITE (ΕΛΛ.) 17:45 ΚΑΙ Σ/Κ 15:15, 17:45

K-Cineplex 4: HONEST THIEF 17:15 / SCOOB! (ΕΛΛ.) Σ/Κ 15:15

K-Cineplex 5: THE SECRET GARDEN (ΑΓΓ.) 17:30 ΚΑΙ Σ/Κ 15:00, 17:30

ΛΑΡΝΑΚΑ

K-Cineplex 1: (77778383): THE SECRET GARDEN (ΑΓΓ.) 17:30, Σ/Κ 15:00, 17:30

K-Cineplex 2: CATS & DOGS 3: PAWS UNITE (ΑΓΓ.) 17:45 ΚΑΙ Σ/Κ 15:15, 17:45

K-Cineplex 3: HONEST THIEF 17:15 ΚΑΙ Σ/Κ 15:00, 17:15

K-Cineplex 4: THE SECRET GARDEN (ΕΛΛ.) 17:30 ΚΑΙ Σ/Κ 15:00, 17:30

K-Cineplex 5: CATS & DOGS 3: PAWS UNITE (ΕΛΛ.) 17:45 ΚΑΙ Σ/Κ 15:15, 17:45

K-Cineplex 6: SCOOB! (ΕΛΛ.) 17:30 ΚΑΙ Σ/Κ 15:15, 17:30

ΠΑΦΟΣ

KINGS AVENUE MALL 1: (77778383): ΕΚΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

KINGS AVENUE MALL 2: THE SECRET GARDEN (ΕΛΛ.) 17:30 ΚΑΙ Σ/Κ 11:30, 15:00, 17:30

KINGS AVENUE MALL 3: CATS & DOGS 3: PAWS UNITE (ΑΓΓ.) 17:45 ΚΑΙ Σ/Κ 11:15, 13:15, 15:15, 17:45

KINGS AVENUE MALL 4: HONEST THIEF 17:15 / SCOOB! (ΕΛΛ.) Σ/Κ 11:00, 13:05, 15:15

KINGS AVENUE MALL 5: CATS & DOGS 3: PAWS UNITE (ΕΛΛ.) 17:45 ΚΑΙ Σ/Κ 11:15, 13:15, 15:15, 17:45

KINGS AVENUE MALL 6: THE SECRET GARDEN (ΑΓΓ.) 17:30 ΚΑΙ Σ/Κ 11:30, 15:00, 17:30

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Art seen (22797870): Ομαδική έκθεση με τίτλο «Yesterday, Today and Forever» μέχρι 23/12.

Μαθητικό Δημοτικό Μουσείο Αθηνών (24524002): Ομαδική έκθεση «Διατιέλες βενής: Η εξέλιξη της Παράδοσης», μέχρι 18/12.

The Edit gallery (25251710): Ατομική έκθεση του Φίκου με τίτλο «I'm Talking About Life» μέχρι 06/12.

Forest Park Hotel (25421751): Ομαδική έκθεση από το Τμήμα Καλών Τεχνών του **ΤΕΤΙΑΚ**, από 20/12 μέχρι τον Μάιο του 2021.

ΘΕΑΤΡΟ

ΘΟΚ (77772717): Κεντρική σκηνή: «Πράγματα δικά μου, αληθινά». Τακτικές παραστάσεις κάθε Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή στις 18:00. Λεμεσός: 12/12 και 13/12 στο Θέατρο Ριάλτο στις 17:30 / Νέα σκηνή: «Η πρόσωση». Τακτικές παραστάσεις κάθε Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή στις 18:00 / Σκηνή 018: «Αριστοφάνης τόσο δα». Τακτικές παραστάσεις κάθε Σάββατο στις 15:00 και Κυριακή στις 10:30 / Αποθήκες ΘΟΚ: «Το παράδειγμα του δόκτορα Κόρτσας»: τακτικές παραστάσεις κάθε Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή στις 18:00.

Σταυρικό Θέατρο (22312940): «Φάλανες τον Αϊγύπτιο». Τακτικές παραστάσεις κάθε Σάββατο και Κυριακή στις 18:30 / Παιδική

σκηνή: «Η ωραία κοιμημένη». Τακτικές παραστάσεις κάθε Κυριακή στις 10:30.

Θέατρο Διώνυσος (22818999): «Ράιους»: Τακτικές παραστάσεις κάθε Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή στις 18:30 μέχρι 6/12. Λεμεσός: 8/12 στο Θέατρο Ριάλτο στις 18:00.

Θέατρο Ανεμίνα (70007721): «Το κίνεον χάσμα». Τακτικές παραστάσεις κάθε Σάββατο και Κυριακή στις 18:30.

Θέατρο Τσέπης (96297278): Παιδική σκηνή: «Ο τρίγωνοφαρούλης»: 13/12 Θέατρο Παλλάς Λευκωσία, 14/02 Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας στις 17:00.

Θεατρική ομάδα Persona (70000138): «Το κήνος στο φεγγάρι»: Από 5/12 και κάθε Σάββατο και Κυριακή στις 18:00 στο Wherehaus 612.

Alpha square (7777040): «Η προδοσία». Παραστάσεις 02/12 στη Λεβέντιο Πανακόη στις 19:00 / «Ο Αι-Βασίλης είναι σκέτη λέρια». Πρεμιέρα 09/12. Τακτικές παραστάσεις κάθε Τετάρτη, Σάββατο και Κυριακή στις 18:30. Λεμεσός: 03/01 στο Θέατρο Ριάλτο στις 18:30. Πάφος: 05/01 στο Μαρκίεο Θέατρο στις 18:30. Λάρνακα: 08/01 στο Δημοτικό Θέατρο Γ. Λυκούργος στις 18:30.

Θέατρο Δέντρο (99520835): «Το ημερώμα της στρίγλας». Παραστάσεις: 4, 5 και 10/12 στις 18:30. Πάφος: 11/12 στο Μαρκίεο Θέατρο Πάφος στις 18:30. Λεμεσός: 18/12 στο Παλιό Σιδηρόδρομο στις 18:30.